

Jardins per Josep Maria Guix

El jardí delimita un espai, instaura l'ordre allà on hi regnava el caprici, crea un paisatge plaent sorgit de la imaginació de qui l'ha dissenyat. Quan el passejant s'hi endinsa, sense pressa, el jardí transforma el temps: tot sembla alentir-se i fluir amb calma davant de la litúrgia d'aigua i fusta, de vent i roca. El jardí és, al capdavall, una metàfora del món que l'ha vist créixer.

Igual que un jardí japonès, la música d'en Ramon Humet és bella, refinada, transparent, sovint jugassera. Ho és tant en les seves intencions com en l'ús mesurat dels mitjans que empra –no puc evitar relacionar la seva música amb la sèrie *Constel·lacions* de Joan Miró. La seva obra és capaç de transmetre la felicitat fascinant dels infants davant d'un nou descobriment: música de somriure màgic bastida sobre els fonaments d'una sòlida tècnica. Música que flueix amb naturalitat –tot un repte!– i sembla ocultar les hores de reflexió i experimentació del procés compositiu.

D'uns anys ençà, Humet s'ha vist sorprès per la sensibilitat mil·lenària de la cultura nipona. Això ha suposat, indefugiblement, la mirada atenta a la natura que ens envolta i la recerca de la bellesa en cada petit detall. I és que cada objecte de l'entorn –ja sigui pedra, fulla, astre o insecte– esdevé tot un univers de sensacions que interactuen i condueixen, a la fi, a una actitud espiritual davant la vida.

La fascinació per l'art japonès implica, alhora, despullar el discurs d'elements superflus per aconseguir allò que és essencial. D'aquí prové l'ús del haiku com a punt de partença en moltes composicions. El poder d'evocació d'aquests versos de mètrica escassa ha estat tan colpidor, que ha dotat la música d'un nexa indestruïble amb les imatges suggerides. No penséssim pas, tanmateix, que es tractava d'una música descriptiva a l'ús: és, més aviat, una reeixida simbiosi entre arts.

Copsats l'esperit, els elements visuals i el rigor constructiu, a l'autor li restava, només, concentrar-se en els sons. La flauta de bambú va significar el punt de partença. En efecte, fa temps que el shakuhachi va captivar Humet, fins a l'extrem de portar-lo a rebre'n classes sistemàticament per tal de convertir-se, ell mateix, en intèrpret. Aquest coneixement des de dins l'ha permès integrar les possibilitats d'aquesta antiga flauta en les seves composicions –les inflexions tonals, la presència de l'aire com a part essencial del discurs, el caràcter meditatiu de la música.

Tanmateix, la sensibilització davant de la cultura asiàtica ha germinat en un terreny molt fèrtil adobat temps enrere. La personalitat inquieta de Ramon Humet s'ha anat forjant en diversos àmbits – musicals, literaris, tecnològics, vitals. L'estudi del piano, primer, i el de la composició tradicional, ulteriorment, han proporcionat la base pràctica i teòrica imprescindible per desenvolupar un ofici –condició "necessària", com ell diu, però "insuficient per crear una música interessant". Els coneixements d'enginyeria, d'altra banda, li han facilitat l'ús de l'electrònica i de la informàtica aplicades tant a la interpretació com a la fase compositiva. Però l'autèntic punt d'inflexió va ser la trobada amb en Jonathan Harvey, l'estiu de l'any 2000, durant el taller de joves compositors de la Jove Orquestra Nacional de Catalunya. A partir d'aquellencontre, van obrir-se noves possibilitats creatives –sobretot la influència de l'espectralisme: més en un sentit empíric, de recerca i tractament de materials, que no pas en la dimensió més dogmàtica. D'aquí va sorgir, alhora, la passió per tots aquells compositors –George Benjamin, György Ligeti, Toru Takemitsu, Per Norgard– extremadament curosos amb l'harmonia, subtils amb la modulació del color orquestral, fidels a la voluntat d'innovar sense dinamitar els lligams amb la tradició. Aquest darrer aspecte és cabdal per a qui s'atansa al llegat de la música dels mestres "amb gran respecte i admiració". I és que dialogar amb en Ramon Humet suposa compartir el seu entusiasme per l'art, per la poesia de Basho o de Pessoa, per la música polifònica del Renaixement. Mai no ha deixat de transmetre una il·lusió envejable per tot allò que fa.

Instal·lat en un petit poble del Baix Camp, a peu de muntanya, l'autor ha deixat de banda l'alderull constant de la gran ciutat que l'ha vist néixer, renunciant amb gosadia a tot allò que no era imprescindible per poder compondre. Sempre atent a les novetats, als canvis significatius –l'aïllament no respon a una actitud apocalíptica: està perfectament integrat en la cultura del present-, el compositor seu davant de la seva taula, amb la tassa de tè verd a la mà, i reprèn la música, humilment, amb amor i exigència, en el punt en què va deixar-la el dia abans.

Josep Maria Guix, compositor